Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

নৱম শ্ৰেণীৰ পাঠ্যপুথি

ৰাজনীতি বিজ্ঞান

পাঠ - ১

ভাৰতৰ ৰাজনৈতিক দল

অংশ-২

বনজিৎ নাথ

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ প্ৰাসংগিকতা

- ভাৰতত আঞ্চলিক দলৰ জন্ম ভাৰতীয় ৰাজনৈতিক দল ব্যৱস্থাৰ এক উল্লেখযোগ্য দিশ।
- ৬০ৰ দশকত তামিলনাড়ুত দ্ৰাবিড় মুন্নেত্ৰা কাজাগম (D.M.K.)ৰ জন্মৰ লগে লগে ভাৰতত আঞ্চলিক দলৰ উত্থান ঘটিছিল।
- বিশেষকৈ ৮০ৰ দশকত বহুতো আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ জন্ম হৈছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- এই দশকক আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ সোণালী দশক হিচাপে গণ্য কৰা হৈছিল।
- ভাৰতৰ বৈচিত্র্যপূর্ণ ভাষা, ধর্ম আৰু সংস্কৃতিৰ বাবে একাধিক আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ সৃষ্টি হয়।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলৰ জন্মৰ আঁৰৰ কাৰণ —

(১) সৰ্বভাৰতীয় জাতীয় দলসমূহৰ বিবেচনাধীন মতামত, মনোভাৱ আৰু নীতি।

(২) দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত বসবাস কৰা লোকসকলৰ ভাষিক আৰু ধৰ্মীয় বৈচিত্ৰ্য।

(৩) সংখ্যালঘুৰ মাজত থকা অসুৰক্ষিত অনুভূতি।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

(৪) ক্ষমতা কেন্দ্রীকৰণ আৰু বিভিন্ন ৰাজ্যৰ অমূল্য বিভিন্ন সম্পদৰ একমাত্র অধিকাৰ লাভৰ কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ নীতি।

(৫) কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ সকলো ৰাজ্যৰ প্রতি সম ব্যৱহাৰৰ অভাৱ।

(৬) কেন্দ্রীয় চৰকাৰৰ জাতীয় দলৰ অন্তর্গত আঞ্চলিক নেতাৰ দুর্বলতা ইত্যাদি।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

ভাৰতৰ উল্লেখযোগ্য আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দল-

- ডি.এম. কে. (তামিলনাড়ু),
- এ. আই. ডি. এম. কে. (তামিলনাড়ু),
- আকালি দল (পাঞ্জাব),
- তেলেগু দেশম (অন্ধ্রপ্রদেশ),
- নেচনেল কনফাৰেঞ্চ (জম্মু কাশ্মীৰ),
- অসম গণ পৰিষদ (অসম),
- মিজো নেচনেল ফ্রন্ট (মিজোৰাম),
- শিৱসেনা (মহাৰাষ্ট্ৰ),
- নাগালেণ্ড পিপুল্চ কনফাৰেঞ্চ (নাগালেণ্ড),
- ঝাৰখণ্ড মুক্তি মৰ্চা (ঝাৰখণ্ড) আদি।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- কিছুমান আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলে নিজ নিজ ৰাজ্যত নিজাকৈ চৰকাৰ গঠন কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে।
- কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ গঠনত একাংশই অংশীদাৰীত্ব পাবলৈ সক্ষম হৈছে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ অৱদান —

- জনসাধাৰণৰ অসন্তুষ্টি আৰু ক্ষোভৰ বাবে আঞ্চলিক দলৰ উত্থান ঘটিছিল।
- কিছুমানে এই দলসমূহক ভাৰতীয় ৰাজনীতিৰ বাবে আশীৰ্বাদ হিচাপে লয়।
- আঞ্চলিক সমস্যাসমূহৰ সমাধান কৰে।
- যদি আঞ্চলিক দলসমূহে জনসাধাৰণৰ অধিক স্বাৰ্থৰ বাবে কাম কৰে তেন্তে তেওঁলোকৰ প্ৰাসংগিকতা থাকিব।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

আঞ্চলিক দলসমূহৰ প্ৰভাৱ —

(১) আঞ্চলিক দলসমূহে দেশৰ এক দলীয় শাসনক প্ৰত্যাহ্বান জনাইছে।

(২) কেন্দ্ৰ-ৰাজ্যৰ সম্পৰ্কত ইতিবাচক প্ৰভাৱ।

(৩) আঞ্চলিক ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ জন্মৰ ফলত তৃণমূল পৰ্যায়ৰ জনসাধাৰণে দেশৰ ৰাজনীতিত অধিক সক্ৰিয়ভাৱে অংশগ্ৰহণ কৰাটো সম্ভৱ হৈ উঠিছে।

(৪) আঞ্চলিক দলসমূহে পূৰ্বতে পোৱা সৰ্বভাৰতীয় জাতীয় ৰাজনৈতিক দলসমূহৰ আধিপত্যৰ সীমা নিৰ্ধাৰণ কৰি গণতান্ত্ৰিক চিন্তাধাৰা আৰু কাৰ্য্যক্ষমতাক শক্তিশালী কৰিছে।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

গণতন্ত্ৰত বিৰোধীৰ ভূমিকা

- চতুৰ্থ সাধাৰণ নিৰ্বাচনৰ সময়লৈকে কোনো স্বীকৃতিপ্ৰাপ্ত বিৰোধী দল নাছিল।
- যিহেতু ভাৰতীয় জাতীয় কংগ্ৰেছৰ বাহিৰে বিৰোধী হিচাপে স্বীকৃতি দাবী কৰিবলৈ প্ৰয়োজনীয় বাধ্যতামূলক ৫০ খন আসন আন কোনো দলেই লাভ কৰা নাছিল।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

- ১৯৭৭ চনৰ পিছতহে বিৰোধী দলৰ ভূমিকা কিছু স্পষ্টভাৱে লক্ষ্য কৰা যায়।
- প্ৰতিখন গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰত বিৰোধীয়ে গুৰুত্বপূৰ্ণ ভূমিকা পালন কৰে।
- বিৰোধী দলৰ শক্তিশালী ভূমিকা থকা গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ দুখন হ'ল আমেৰিকা আৰু ইংলেণ্ড (গ্ৰেট ব্ৰিটেইন)।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

গণতান্ত্রিক ৰাষ্ট্রত বিৰোধীৰ কাম-কাজ —

(১) জনসাধাৰণৰ স্বার্থ ৰক্ষা কৰিবলৈ, ৰাষ্ট্র আৰু সংবিধানৰ পৱিত্রতা ৰক্ষা কৰিবলৈ বিৰোধী দলে পহৰাদাৰ হিচাপে কাম কৰে।

(২) শাসকীয় দলে জাতীয় স্বার্থ বা জনসাধাৰণৰ ক্ষতি নকৰাটো নিশ্চিত কৰে।

(৩) চৰকাৰী আঁচনি আৰু কার্যসূচীসমূহ ভালদৰে পৰীক্ষা কৰা।

↳ বিৰোধীয়ে প্রয়োজনীয় শুধৰণিৰ বাবে চৰকাৰী ত্রুটিসমূহ সমালোচনা কৰা উচিত।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

(৪) ৰাইজৰ আশা-আকাংক্ষা, অভাৱ-অভিযোগ আৰু প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ সঠিকভাৱে উপস্থাপন কৰে যাতে চৰকাৰে সেইবোৰ ৰূপায়ণৰ ফলদায়ী কাৰ্যসূচী হাতত লয়।

(৫) জনমতক ফলপ্ৰসূভাৱে গঢ় দিয়া।

(৬) প্ৰয়োজন সাপেক্ষে বিকল্প চৰকাৰ গঠনৰ বাবে সু-প্ৰস্তুত হৈ থকা।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

(৭) চৰকাৰ আৰু জনসাধাৰণৰ মাজত থকা মতানৈক্য দূৰ কৰা।

(৮) ৰাজনৈতিক শিক্ষা দি ৰাইজৰ মনত ৰাজনৈতিক সচেতনতা বৃদ্ধি কৰা।

(৯) চৰকাৰক জনমতৰ প্রতি সজাগ, দায়বদ্ধ আৰু জবাবদিহি কৰা।

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

(১০) চৰকাৰৰ ওপৰত চোকা নজৰ ৰখা যাতে চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ ওপৰত কোনো একনায়কত্ববাদী আৰু স্বৈৰাচাৰী শাসন জাপি দিব নোৱাৰে।

(১১) চৰকাৰক গঠনমূলক সমালোচনাৰ লগতে প্ৰয়োজনীয় দিহা-পৰামৰ্শ দি গতিশীলতাৰ লগতে চৰকাৰৰ কাম-কাজসমূহ ক্ষিপ্ৰ কৰা।

(১২) মানুহ আৰু চৰকাৰৰ মাজত যোগসূত্ৰ হিচাপে কাম কৰা।

মূল্যাংকন

❖ শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা ঃ

১। অসমৰ এটা আঞ্চলিক দল হ'ল –

ক) ডি.এম. কে

খ) আকালি দল

গ) অসম গণ পৰিষদ

ঘ) শিৱসেনা

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

২। ঝাৰখণ্ডৰ মুখ্য আঞ্চলিক দলটো দল –

ক) তেলেগু দেশম

খ) নেচনেল কনফাৰেঞ্চ

গ) ঝাৰখণ্ড মুক্তি মৰ্চা

ঘ) এ. আই. ডি. এম. কে.

Under CSR Support by
ipca | Foundation

শিক্ষাৰ অধিকাৰ
সৰ্বশিক্ষা অভিযান, অসম
সকলোৱে পঢ়ো সকলোৱে আগবাঢ়ো

হয়/নহয় লিখা —

১। বিৰোধী দলৰ শক্তিশালী ভূমিকা থকা গণতান্ত্রিক ৰাষ্ট্ৰ দুখন হ'ল আমেৰিকা আৰু ইংলেণ্ড (গ্ৰেট ব্ৰিটেইন)।

উত্তৰ- হয় ।